

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12.10.2026
Sayı : 3231

50862

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince Adalet Bakanı Akın Gürlek tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülizar BİÇER KARACA
CHP Denizli Milletvekili

Ankara 2 No'lu Barosu Başkanı Av. Gökhan Ağdemir'in katıldığı bir televizyon programında sarf ettiği "Hakim savcı olmak isteyen arkadaşlarımıza referans oluyoruz. Yaklaşık bizim 2 senelik çalışma dönemimizde 70 tane baro üyesi avukat arkadaşımızı hakim savcı yaptık. Bizler referans olduk, bakanlıklarla görüştük. Sağ olsunlar bize o anlamda da bakanlık bir ayrıcalık tanıdı. Genç meslektaşlarımıza refere ederek onları istedikleri dalda yetişmelerine sebep olduk" sözleri, Türkiye'de yargı bağımsızlığı, liyakat ilkesi ve hukuk devletinin işleyişi bakımından son derece ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Bir baro başkanının, görev süresi içerisinde 70 avukatın hâkim ve savcı olmasını sağladıklarını, bu amaçla bakanlıklarla görüştiklerini ve kendilerine Bakanlık tarafından ayrıcalık tanındığını ifade etmesi, yalnızca kişisel referans ilişkileri kapsamında değerlendirilemeyecek ağırlıkta bir iddiadır.

Anayasa'nın 2'nci maddesi Türkiye Cumhuriyeti'ni demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlamaktadır. Anayasa'nın 9'uncu maddesi yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılmasını, 10'uncu maddesi kanun önünde eşitliği, 70'inci maddesi ise her Türk vatandaşının kamu hizmetine girme hakkını ve hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceğini güvence altına almaktadır. Anayasa'nın 138'inci maddesinde düzenlenen mahkemelerin bağımsızlığı ile 140'ıncı maddesinde güvence altına alınan hâkimlik ve savcılık teminatı da yargı mensuplarının seçimi, yetiştirilmesi ve mesleğe kabulünde siyasi, idari ve kişisel nüfuz ilişkilerinin belirleyici olmamasını gerektirmektedir. 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 9'uncu maddesinde hâkim ve savcı yardımcılığına girişte yazılı yarışma sınavı ve mülakat usulleri düzenlenmiştir. İlgili mevzuatta herhangi bir baro yönetimine, siyasi çevreye veya kişi ve kuruma adayların seçilmesi ve mesleğe kabulü konusunda ayrıcalık tanınmasını öngören bir düzenleme bulunmamaktadır.

Bu anayasal ve yasal çerçeve karşısında, hâkim ve savcı adaylarının değerlendirilmesinde kişisel referansların, kurumsal yakınlıkların, siyasal iltisakların veya idari ayrıcalıkların etkili olması, hukuk devletinin temel ilkeleriyle derinden çelişmektedir.

Adaletin dağıtıldığı makamların kimlere emanet edileceği, bir baro başkanının referansına, bir bakanın takdirine ya da siyasi iktidarın yakınlık ilişkilerine bırakılamaz. Çünkü hâkimin bağımsızlığı yalnızca verdiği kararlar değil, o makama hangi usulle getirildiğiyle de başlar.

Yargı bağımsızlığı yalnızca hâkim ve savcılarının görevlerini yerine getirirken dış müdahalelerden korunmasıyla sağlanamaz. Yargıya duyulan güvenin ilk koşulu, bu makamlara gelecek kişilerin belirlenmesinde eşitlik, liyakat, tarafsızlık ve şeffaflık ilkelerinin eksiksiz uygulanmasıdır.

Sınavlarda başarılı olan ancak referansı bulunmayan adayların dezavantajlı duruma düşebildiği yönünde bir kuşkunun dahi oluşması, kamu hizmetine girişte fırsat eşitliğine ve yurttaşların adalete duyduğu güvene zarar vermektedir.

Hukuk devletinde hiçbir kamu makamı, hiçbir meslek örgütü ve hiçbir kişi, yargı mensuplarının seçimi konusunda anayasal ve yasal kuralların üzerinde bir yetkiye veya ayrıcalığa sahip olamaz.

Bu tespit ve değerlendirmeler ışığında;

- 1- Ankara 2 No'lu Barosu Başkanı Av. Gökhan Ağdemir'in, iki yıllık görev dönemlerinde 70 baro üyesi avukatın hâkim ve savcı olmasını sağladıkları, bu amaçla bakanlıklarla görüştükleri ve kendilerine Bakanlığınız tarafından ayrıcalık tanındığı yönündeki açıklamaları doğru mudur? Bakanlığınız tarafından Ankara 2 No'lu Barosu yönetimine hâkim ve savcı alımları konusunda herhangi bir ayrıcalık tanınmış mıdır?
- 2- Ağdemir'in açıklamasında geçen 70 avukatın hâkim veya savcı yardımcılığına giriş ve mesleğe kabul süreçleri incelenmiş midir? Bu kişilerin yazılı sınav sonuçları, mülakat puanları, başarı sıralamaları ve mesleğe kabul tarihleri nelerdir? Kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler gözetilerek bu süreçlere ilişkin sayısal ve karşılaştırmalı bilgiler kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
- 3- Ankara 2 No'lu Barosu Başkanı veya baro yönetim kurulu üyeleri tarafından hâkim ve savcı alımları konusunda Bakanlığınızla görüşmeler gerçekleştirilmiş midir? Gerçekleştirilmişse bu görüşmelerin tarihleri, muhatapları ve içerikleri nelerdir? Görüşmeler sonucunda herhangi bir aday lehine işlem veya değerlendirme yapılmış mıdır?
- 4- Hâkim ve savcı yardımcılığına giriş sınavlarında, mülakatlarda veya ilgili mesleğe kabul süreçlerinde adaylar hakkında barolardan, siyasi parti temsilcilerinden, milletvekillerinden, kamu görevlilerinden ya da diğer kişi ve kurumlardan referans, tavsiye veya destek talebi alınmakta mıdır? Alınıyorsa bunların hukuki dayanağı ve adayların değerlendirilmesine etkisi nedir?
- 5- Son beş yılda hâkim ve savcı yardımcılığına giriş sınavlarında yazılı sınavda başarılı olduğu hâlde mülakatta başarısız sayılan aday sayısı kaçtır? Yazılı sınav puanı daha yüksek olan adaylar elenirken daha düşük puan alan adayların mülakat sonucunda başarılı sayıldığı kaç durum bulunmaktadır? Bu verilerin yıllara ve sınav türlerine göre dağılımı nedir?
- 6- Hâkim ve savcılarının seçimi ve mesleğe kabul süreçlerinde siyasi veya kurumsal referans ilişkilerinin etkili olmasını önlemek, mülakatları objektif ve denetlenebilir hâle getirmek ve kamu hizmetine girişte liyakat ile fırsat eşitliğini güvence altına almak amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen bir mevzuat veya idari düzenleme çalışması bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa kapsamı ve takvimi nedir?